

NÉPRAJZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

Indított specializációk:	néprajzi muzeológia kulturális örökség szakértő
Képzési terület, képzési ág:	bölcsészettudomány
Képzési ciklus:	mester
Képzési forma (tagozat):	nappali
A szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120
Az összes kontakt óra száma	1200
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege:	20 kredit, terepgyakorlat, múzeumi gyakorlat
Szakfelelős:	Prof. Dr. Bartha Elek
Specializáció felelős:	Prof. Dr. Pozsony Ferenc (néprajzi muzeológia) Prof. Dr. Keményfi Róbert (kulturális örökség szakértő)

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles néprajz mesterszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnologist
- választható specializációk: folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, európai etnológia, néprajzi kulturális örökség, vallási néprajz, vallásantropológia, táncfolklorisztika, táncantropológia, kulturális antropológia, néprajzi muzeológia, hagyományos környezetgazdálkodás.

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a néprajz alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényszerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

8. A mesterképzési szakképzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett néprajzi, folklorisztikai és kulturális antropológiai ismereteik birtokában képesek a saját és mások kultúrájának elemzésére és értelmezésére. Jártasak a kultúrakutatásban és ismerik a kultúra sajátosságait a múltban és a jelenben. Elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a néprajz valamely szűkebb, speciális területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A néprajz mesterszakos bölcsész

a) tudása

- Részleteiben átlátja a néprajztudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

- Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívülikultúrákról; ismeri a néprajztudomány alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit és összefüggéseit.
- Érti és átlátja a néprajzi tudományos szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Ismeri a kulturális jelenségekről szerzett tudás - eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő - gyakorlati alkalmazását.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a néprajztudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, kereső programokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a néprajztudomány és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Ismeri a néprajzi tudás mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.
- Alaposan és átfogóan ismeri a néprajztudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- A néprajztudomány legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A néprajztudomány szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- Képes a néprajztudomány, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a néprajztudomány mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.
- A néprajzi információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.
- Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a néprajztudomány szakmai problémáinak, szakmai kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatokhoz megfelelő humántudományi módszereket.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel néprajzi résztemája összefüggéseit.
- A néprajzi szakma műveléséhez két idegen nyelvet hatékonyan használ.
- A néprajztudomány területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodásra, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására.
- Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
- Képes a szakma tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.
- Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.
- Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra a néprajzi szakterületén, legalább két idegen nyelven.
- Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására. Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.

- Képes projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.
- Képes irányítási feladatok ellátására.
- Néprajzi szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni.
- Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.
- Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló infokommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
- Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint, magas szinten bemutatni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a néprajztudománnyal kapcsolatban.
- Néprajzi érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- Felhasználja néprajzi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott a néprajztudomány kérdéseinek interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja a néprajztudományon belüli résztemájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
- Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukcióit.
- Kritikus tudatosság jellemzi a néprajztudományhoz kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajzi szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.
- Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz néprajzi szakterületén, tudományterületén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- Néprajzi szakmai ismeretek 20-30 kredit:
- magyar és összehasonlító folklórisztika,
- az anyagi kultúra kutatása: az életmód és a tárgyi kultúra recens és történeti kérdései,
- társadalomnéprajz,
- kulturális antropológia.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A választható specializációk kreditértéke további 60-80 kredit:

Választható specializációk:

a) folklorisztika: a folklór jelenségvilágával kapcsolatos kutatás-módszertani aspektusok, összehasonlító folklorisztika; európai folklór; történeti folklorisztika;

b) anyagi kultúra: az életmód és a tárgyi kultúra összefüggéseinek recens és történeti kérdései szóbeli gyűjtések, archivális és muzeális források, gyűjtemények feldolgozása alapján; a hagyományos paraszti és a modern társadalom tárgyi világa és a kultúra közötti;

c) társadalomnéprajz: társadalomnéprajz az iparosodás előtti időszakról kezdve egészen a jelenkorig; a társadalom szerveződési formái és tendenciái; lokális elvű csoportok; egyéb szolidáris csoportok, identitás-kutatások; az akkulturáció és az enkulturáció kérdései; a globalizáció és a multikulturalizmus társadalmi hatása;

d) európai etnológia: a nemzeti és etnikai kisebbségek, az etnicitás és etnopolitika jelenségei; a források feltárása és kezelése; a globalizáció hatásai; magyar néprajzi kutatási hagyományok; közösségtanulmányok; az életmód, a mindennapi élet és a mindennapi életvilágok kutatási paradigmái; a jelenkori társadalom rétegződése; a réteg- és szubkultúrák;

e) néprajzi kulturális örökség: a kultúra modernizációjának elméleti kérdései; a kulturális örökség, az örökségvédelem; a kultúra általános működési sajátosságai; a kultúrpolitika történeti és aktuális kérdései; a kultúra megőrzésének, rögzítésének különböző lehetőségei;

f) vallási néprajz, vallásantropológia: a vallási néprajz; a vallásantropológia; az európai társadalmak, az Európán kívüli társadalmak és a modern, posztmodern globális társadalom vallásiként értelmezhető jelenségei; a vallási kultúra; vallási néprajz, vallásantropológia, vallásszociológia;

g) táncfolklorisztika, táncantropológia: a hagyományos és jelenkori táncművészet; a magyar és az európai táncfolklorisztika; a tánc mint kulturális jelenség; a Kárpát-medence hagyományos paraszti táncművészei, az ezekkel szoros kapcsolatban álló revival- mozgalmak; ifjúsági szubkultúrákkal kapcsolatban felbukkanó zenei és táncdivatok; magyar és nemzetiségi táncok; h) kulturális antropológia: meghatározó klasszikus antropológiai iskolák; a kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a posztkolonializmusig; a gazdaság, a társadalom, a politika, a vallás, az etnicitás, az identitás és a globalizáció ismeretei;

h) kulturális antropológia: meghatározó klasszikus antropológiai iskolák; a kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a posztkolonializmusig; a gazdaság, a társadalom, a politika, a vallás, az etnicitás, az identitás és a globalizáció ismeretei;

i) néprajzi muzeológia: néprajzi muzeológia: történeti, irodalomtörténeti, színháztörténeti, természettudományi kérdések; a muzeológia története, néprajz és muzeológia, a világ múzeumai – a múzeumok világa, modern muzeológia Európában (és Magyarországon), néprajzi tárgyismeret, az empirikus társadalomvizsgálat és a muzeológia kapcsolata, jelenkori tárgydokumentáció, múzeumi reprezentáció elméleti és gyakorlati kérdései.

j) hagyományos környezetgazdálkodás: a fenntartható fejlődés elmélete és alapfogalmai, a fenntartható környezet elmélete és gyakorlati paradigmái, a fenntartható víz- és erdőgazdálkodás hagyományos tudása, a hagyományos népi építészet felújítása (vályogépítkezés napjainkban), a hagyományos népi gazdálkodás mint a fenntartható mezőgazdaság alapja, a népi gazdálkodás megújulása a hagyományos parasztgazdálkodás segítségével, hagyományos paraszti hulladékgazdálkodás, népi gasztrológiai hagyományok.

9.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható szakirány részeként 20 kredit.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, kulturálisantropológia, vallástudomány, művelődéstörténet ismeretköreiből.

A NÉPRAJZ MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

SZAKMAI TÖRZSANYAG

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR102MA	Az európai és a magyar néprajztudomány története	2	koll	5	--	1
BTNR103MA	Európai etnológia olvasó szeminárium	2	gyj	2	--	1
BTNRINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek DMA	2	gyj	2	-	1
BTNR104MA	A populáris kultúra története	2	koll	3	--	1
BTNR201MA	Etnicitás	2	koll	3	--	2
BTNR202MA	Kultúra és identitás olvasó szeminárium	2	gyj	2	--	2
BTNR105MA	Társadalomnéprajz	2	koll	3	--	1
BTNR106MA	Modernkori magyar társadalom szeminárium	2	gyj	2	--	1
BTNR107MA	Vallásantropológia	2	koll	3	--	1
BTNR108MA	Vizuális etnográfia és kultúra szeminárium	2	gyj	2	--	1

NÉPRAJZI MUZEOLÓGIA SPECIALIZÁCIÓ

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR231MA	Múzeumpolitika és rendezvényszervezés	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR232MA	Muzeológia és kommunikáció	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR233MA	Muzeológia és kommunikáció szeminárium	2	gyj	2	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR431MA	A magyar kultúrpolitika története	2	koll	4	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR211MA	Folklór I.	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR212MA	Folklór II.	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR222MA	Népi építészeti örökség	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR223MA	Népi építészeti örökség szeminárium	2	gyj	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR331MA	Muzeológiai informatika	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR340MA	Szakdolgozati szem I. – előkészítés	2	gyj	3	BTNR107MA BTNR105MA BTNR201MA	3
BTNR440MA	Szakdolgozati szeminárium II. - írás	2	gyj	3	BTNR340MA	4

BTNR700-710MA	Speciálkollégium (szabadon választható)	2	koll.	2×3	--	1-4
BTNR500MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	3
BTNR501MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	4
BTNR502MA	Múzeumi gyakorlat	30	gyj	5	--	3
BTNR503MA	Múzeumi gyakorlat	30	gyj	5	--	4
BTNR504MA	Tanulmányút	8	ai	0	--	2
ÉM	Szabadon választható tárgyak	2	koll	10	--	1-4
BTNR600MA	Diplomamunka		gyj	20	BTNR340MA	4
BTNR601MA	Záróvizsga		zárószigorlat	0	BTNR340MA	4

NÉPRAJZI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG SPECIALIZÁCIÓ

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR301MA	Örökségvédelem intézményrendszere	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR302MA	Örökségvédelem - kommunikáció	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR303MA	Örökségvédelem - kommunikáció szeminárium	2	gyj	2	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR431MA	A magyar kultúrpolitika története	2	koll	4	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR211MA	Örökségesítés I.	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR212MA	Folklor II. Örökségesítés II.	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR222MA	Népi építészeti örökség	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR223MA	Népi építészeti örökség szeminárium	2	gyj	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR331MA	Muzeológiai informatika	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR340MA	Szakdolgozati szem I. – előkészítés	2	gyj	3	BTNR107MA BTNR105MA BTNR201MA	3
BTNR440MA	Szakdolgozati szeminárium II. - írás	2	gyj	3	BTNR340MA	4
BTNR700-710MA	Speciálkollégium (szabadon választható)	2	koll.	6	--	1-4
BTNR500MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	3
BTNR501MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	4

BTNR502MA	Intézményi gyakorlat	30	gyj	5	--	3
BTNR503MA	Intézményi gyakorlat	30	gyj	5	--	4
BTNR504MA	Tanulmányút	8	ai	0	--	2
ÉM	Szabadon választható tárgyak	2	koll	10	--	1-4
BTNR600MA	Diplomamunka		gyj	20	BTNR340MA	4
BTNR601MA	Záróvizsga		zárószigorlat	0	BTNR340MA	4